

(דף כ"ד ע"א) אֵלִין מִתְּכַאן אַחַרְנִין, דְּדַמְיִין לֹון. (פְּגוּנָא דְאֵלִין).

תָּא חֲזִי. א"ש רו"ח וּמִי"ם וְעַפ"ר, אֵלִין אֵינֹון קְדָמָאי וְשָׁרְשִׁין דְּלַעֲיָלָא וְתַתָּא, וְתַתָּאִין וְעֲלָאִין
עֲלִייהוּ קְיָיְמִין. וְאֵלִין אֵינֹון אַרְבַּע, לְאַרְבַּע סְטָרֵי עֲלָמָא, וְקְיָיְמִין בְּאַרְבַּע אֵלִין: צְפוֹן, וְדָרוֹם,
וּמְזָרְחָא, וּמַעַרְבָא. אֵלִין אֵינֹון אַרְבַּע סְטָרִין דְּעֲלָמָא, וְקְיָיְמִין בְּאַרְבַּע אֵלִין. א"ש לְסְטָר צְפוֹן.
רו"ח לְסְטָר מְזָרְחָא. מִי"ם לְסְטָר דָּרוֹם. בְּגִין דְּדָרוֹם אִיהוּ חָם וְיָבֵשׁ מִיָּם קָרִים וְלַחִים עַפ"ר לְסְטָר
מַעַרְבָא. וְאַרְבַּע אֵלִין, בְּאַרְבַּע אֵלִין קְטִירִין, וְכֻלְהוּ חַד, וְאֵלִין עֲבָדֵי אַרְבַּע מִתְּכַאן, דְּאֵינֹון זְה"ב
וְכֶסֶף וְנַחֲשׁוּת וְכֻלְהוּ חַד. וְכֻלְהוּ חַד, וְכֻלְהוּ חַד.

תָּא חֲזִי, אִישׁ הוּא בְּשָׂמְאָלָא, לְסְטָר צְפוֹן, דְּהָא אִישׁ, תּוֹקְפָא דְחַמִּימוּתָא בֵּיהּ, וְיָבֵישׁוּ דִּילֵיהּ תּוֹקְפָא.
וְצְפוֹן בְּהַפּוּכָא דִּילֵיהּ הוּא, וְאִתְּמַזְיַג חַד בְּחַד וְאִיהוּ חַד. מִיָּם לִימִנָא, וְהוּא לְסְטָר דָּרוֹם. וְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, לְחַבְרָא (לְאַחֲרָא) לֹון פְּחַדָא, עֲבִיד מִזְגָא דָא כְּמִזְגָא דָא.

צְפוֹן אִיהוּ קָר וְלַח, אִשָּׁא חָם וְיָבֵשׁ. אַחֲלָף לֹון לְסְטָר דָּרוֹם. דָּרוֹם, אִיהוּ חָם וְיָבֵשׁ. מִיָּם קָרִים
וְלַחִים. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְזִיג לֹון פְּחַד דְּנַפְקֵי מִיָּא מְדָרוֹם, וְעֲאֵלִין בְּגוּ צְפוֹן. וּמִצְפוֹן נִגְדֵי
מִיָּא. נַפִּיק אִשָּׁא מִצְפוֹן, וְעֲאֵל בְּתוֹקְפָא דְדָרוֹם, וּמְדָרוֹם נַפִּיק תּוֹקְפָא דְחַמִּימוּתָא לְעֲלָמָא. בְּגִין
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִזְיָף דָא בְּדָא, וְכֻל חַד וְחַד אִזְיָף לְחַבְרִיהּ מְדִילֵיהּ בְּדָקָא חֲזִי לֵיהּ. פְּגוּנָא
דָא רוּחַ וּמְזָרְחָא, בְּגִין דִּיזְיָף כָּל חַד לְחַבְרִיהּ, וְאִתְּפִלִּיל דָא בְּדָא, לְאַתְחַבְרָא כְּחַד.

תָּא חֲזִי, אִשָּׁא מִסְטָרָא דָא, מִיָּם מִסְטָרָא דָא. וְאֵינֹון מַחְלוּקְתָא. עֲאֵל רוּחַ בִּינִייהוּ, וְאַחִיד לְתַרִין
סְטָרִין. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בְּרַאשִׁית א') וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. דְּהָא אִשָּׁא קָאִים לַעֲיָלָא
בְּסְטָרָא דָא. וּמִיָּם קְיָיְמִי עַל אִפֵּי אַרְעָא. רוּחָא אֲעִיל בִּינִייהוּ, וְאַחִיד לְתַרִין סְטָרִין, וְאַפְרִישׁ
מַחְלוּקְתָא. עַפְרָא, מִיָּא קְיָיְמִי עֲלֵיהּ וְרוּחָא וְאַשָּׁא וּמְקַבְּלָא מְבַלְהוּ, בְּחִילָא דְתַלְתָא אֵלִין דְּקְיָיְמִי
עֲלֵיהּ.

תָּא חֲזִי, רוּחַ וּמְזָרְחָא. מְזָרְחָא, חָם וְלַח, רוּחַ, (קָר וְיָבֵשׁ סְטָרָא דְאִיהוּ יָבִישׁא) חָם וְלַח אִיהוּ, וּבְגִינֵי כְּה, אָחִיד
לְתַרִין סְטָרִין, דְּהָא אִישׁ חָם וְיָבֵשׁ, וּמִיָּם קָרִים וְלַחִים, רוּחַ אִיהוּ חָם וְלַח, סְטָרָא דְאִיהוּ חָם, אָחִיד
בְּאַשָּׁא. סְטָרָא דְאִיהוּ לַח, אָחִיד בְּמִיָּא. וְעַל דָא אִשָּׁא בִּינִייהוּ, וְאַפְרִישׁ מַחְלוּקְתָא דְאַשָּׁא וּמִיָּא.
עַפְרָא אִיהוּ קָר וְיָבֵשׁ, וְעַל דָא מְקַבְּל עֲלֵיהּ בְּלָהוּ, וְכֻלְהוּ עֲבָדֵי בֵּיהּ עֲבִידְתִּייהוּ, וּמְקַבְּלָא מְבַלְהוּ,
לְאַפְקָא בְּחִילֵיהוֹן מִזְוָנָא לְעֲלָמָא. בְּגִין דְּבְּמַעַרְבַּ אִתְּאַחִיד עַפְרָא, דְּאִיהוּ קָר וְיָבֵשׁ. וְסְטָרָא דְאִיהוּ
קָר, אָחִיד בְּצְפוֹן דְּאִיהוּ קָר וְלַח, דְּהָא קָרִיָא אִתְּאַחִיד בְּקָרִיָא. בְּגִין כְּה צְפוֹן אִתְּאַחִיד בְּמַעַרְבַּ
בְּסְטָרָא דָא. דָּרוֹם דְּאִיהוּ חָם וְיָבֵשׁ, בְּהַהוּא יָבִישׁוּתָא דִּילֵיהּ, אָחִיד לִיבְשׁוּתָא דְמַעַרְבַּ בְּסְטָרָא
אַחֲרָא, וְאַתְּאַחִיד מַעַרְבַּ בְּתַרִין סְטָרִין.

וְכֵן אִתְּאַחִיד דָּרוֹם בְּמְזָרְחָא, דְּהָא חַמִּימוּתָא דְדָרוֹם, אִתְּאַחִיד בֵּיהּ בְּחַמִּימוּתָא דְמְזָרְחָא. וּמְזָרְחָא
אִתְּאַחִיד בְּצְפוֹן דְּהָא לְחוּתָא דִּילֵיהּ אִתְּאַחִיד בְּלָחוּתָא דְצְפוֹן. הַשְׁתָּא אִשְׁתַּכַּח דְרוּמִי"ת

מְזַרְחִי"ת. מְזַרְחִי"ת צְפוּנִי"ת. צְפוּנִי"ת מְעַרְבִי"ת. מְעַרְבִי"ת דְרוּמִי"ת וּבְלָהוּ כְלִילָן דָּא בְדָא,
לְאַשְׁתְּלִשְׁלָא חַד בְּחַד.

בְּגוּוּנָא דָּא, צְפוּן עֶבֶד דְהִבָּא. דְמִסְטָרָא דְתוּקְפָא דְאִשָּׁא, אֲתַעְבִּיד דְהִבָּא. וְהִינּוּ דְכְתִיב, (איוב
ל"ז) מִצְפוּן זָהָב יֵאָתֶה. דָּאשׁ אֲתַאֲחִיד בְּעֶפְרָא, וְאֲתַעְבִּיד דְהִבָּא. וְהִינּוּ דְכְתִיב, (איוב כ"ח) וְעֶפְרוֹת
זָהָב לוֹ. וְרוּזָא דָּא, שְׁנַיִם פְּרוּבִים זָהָב.

מִיָּם אֲתַאֲחִיד בְּעֶפְרָא, וְקָרִירוּתָא בְּלָחוּתָא עֶבֶד פְּסָפָא, הַשְׁתָּא הָא עֶפְרָא אֲתַאֲחִיד בְּתַרְיִן סְטָרִין,
בְּזָהָב וּבְכֶסֶף, וְאֲתִיִּיחִיב בִּינֵיֵיהוּ. רוּחָא אֲחִיד לְמִיָּם, וְאֲחִיד (הגהה: תְּמִיחָה כְּמַת דְאֶמַר רוּחַ קָר וְגִבְשׁ שְׂאֵם כֵּן
עֶפְרָא וְרוּחַ שְׂוִיִּים בְּטַבְעָם אֶבֶל יֵשׁ אוֹמְרִים כִּי רוּחַ חָם וְלֹחַ וְאֵם כֵּן נוֹכַח לוֹמַר דְאֲחִיד רוּחַ לְתַרְיִן סְטָרִין אִשׁ חָם וְגִבְשׁ וְרוּחַ חָם וְלֹחַ
סְטָרָא דְאִיהוּ חָם אֲחִיד בְּאִשׁ וְסְטָרָא דְאִיהוּ לֹחַ אֲחִיד בְּמֵיָא וְאֶפְרִישׁ מִחְלֻקְתָּא דְאִשָּׁא וּמֵיָא. עֶפְרָא אִיהוּ קָר וְגִבְשׁ וּמִיָּם קָרִים וְלֹחִים
וְסְטָרָא דְקָר אֲחִיד בְּעֶפְרָא בְּסְטָרָא דְקָר אֲשַׁתְּכַח דְעֶפְרָא מִקְבֵּל עֲלֵיהּ בְּלָחוּ בְּגוּן כֵּן אֲחִיד לְתַרְיִן סְטָרִין דְהָא אִשׁ חָם וְגִבְשׁ מִיָּם קָר
וְלֹחַ ע"כ) (דף כ"ד ע"ב) לְאִשׁ, וְאֶפִּיק תַּרְיִן בְּחַד, דְאִיהוּ (יחזקאל א') עֵינִי נִחְשָׁת קָלִל. וְעֶפְרָא דְקַאמְרוֹן, כִּד
אִיהוּ בְּלָחוּדוּי, בִּיבִישׁוֹ וְקָרִירוֹ דִּילֵיהּ, נְפִיק בְּרוּזָל, וְסִימְנֵיהּ, (קהלת י') אִם קָהָה הַפְּרוּזָל וְגו'.

וְהֵאֵי עֶפְרָא, אֲתַאֲחִיד בְּכְלָהוּ, וּבְכְלָהוּ עֶבְדִּין בֵּיהּ בְּגוּוּנָא דְלָחוּן. תָּא חֲזוּ, בְּלָא עֶפְרָא, לִית זָהָב וּכְסֶפֶר
וְנִחְשָׁת, דְהָא כָּל חַד וְחַד אוֹזִיף לְחִבְרִיָּה מְדִילֵיהּ, לְאַתְקִשְׁרָא דָּא בְדָא. וְאֲתַאֲחִיד עֶפְרָא בְּכְלָהוּ,
בְּגוּן דְתַרְיִן סְטָרִין אֲחִידוֹן לֵיהּ, אִשָּׁא וּמֵיָא. וְרוּחָא אֲתַקְרִיב בֵּיהּ, בְּגוּן אֵלִין תַּרְיִן וְעֶבֶד בֵּיהּ
עֶבְדֵּתָא.

אֲשַׁתְּכַח, דְכִד אֲתַחֲבַר עֶפְרָא בְּתַדִּיָּהוּ, עֶבֶד וְאוֹלִיד עֶפְרָא אֲחַרְגִּין, בְּגוּוּנָא דְלָחוּן. בְּגוּוּנָא דְזָהָב,
אוֹלִיד עֶפְרָא סוּסְפִיתָא יְרוּקָא, דְאִיהוּ בְּגוּוּנָא דְדְהִבָּא מִמֵּשׁ. בְּגוּוּנָא דְכֶסֶף, אוֹלִיד עוֹפְרָת. בְּגוּוּנָא
דְנִחְשָׁת עִילָאָה, אוֹלִיד קְסִיטָרָא דְאִיהוּ נִחְשָׁת זוּטָא. בְּגוּוּנָא דְבְּרוּזָל, אוֹלִיד בְּרוּזָל, וְסִימְנֵיהּ (משלי
כ"ז) בְּרוּזָל בְּבְרוּזָל יָחַד.

תָּא חֲזוּ, אִשׁ רוּחַ מִיָּם וְעֶפְרָא בְּלָחוּ אֲחִידוֹן דָּא בְדָא, וְאֲתַקִּשְׁרוּן דָּא בְדָא. וְלֹא הוּי כְהוּ פְרוּדָא.
וְעֶפְרָא דָּא, כִּד אִיהוּ אוֹלִיד לְבִתְרָא, לֹא מִתְקִשְׁרוּן דָּא בְדָא כְּאֵינּוּן עֲלָאִי, כְּמַת דְאֵתְ אִמְרָא, (בראשית ב')
וּמִשָּׁם יִפְרָד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רְאשִׁים, בְּאֵלִין הוּי פְרוּדָא.

בְּגוּן דְהָא עֶפְרָא, כִּד אִיהוּ אוֹלִיד בְּחִילָא דְתַלְתָּא עֲלָאִי, אֶפִּיק אַרְבַּעָה נְהַרִין, דְתַמְזֵן מִשְׁתַּכְּחִי אֲבָנֵי
יָקָר, וּבְאֵתֵר חַד אֵינּוּן, דְכְתִיב שָׁם הַבְּדִלָּה וְאֶבֶן הַשֹּׁהַם. וְאֵלִין אֲבָנֵי יָקָר אֵינּוּן תְּרִיסָר, וְאֵינּוּן
לְאַרְבַּע סְטָרֵי עֲלָמָא, לְקַבִּיל תְּרִיסָר שְׁבָטִין, דְכְתִיב, (שמות כ"ח) וְהָאֲבָנִים תַּהַיְיֹוּן עַל שְׁמוֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עָשָׂרָה עַל שְׁמוֹתֵם. וְאֵלִין תְּרִיסָר בְּקָר, דְאֵינּוּן תַּחוּת יִמָּא.

תָּא חֲזוּ, כָּל אַרְבַּעָה סְטָרִין עֲלָאִין דְקַאמְרוֹן, אַף עַל גַּב דְמִתְקִשְׁרוּן דָּא בְדָא, וְאֵינּוּן קִיּוּמָא דְלְעִילָא
וְתַתָּא, קִיּוּמָא דְעֲלָמָא יְתִיר רוּחַ, בְּגוּן דְכְלָא קִיּוּמָא בְּגִינֵיהּ, וְנִפְשָׁא לֹא קִיּוּמָא אֶלָּא בְרוּחָא, דְאֵי
גֵרַע רוּחָא אֶפִּילוּ: רְגַעָא חָדָא, נִפְשָׁא לֹא יְכִילַת לְאַתְקִימָא, וְרוּזָא דָּא כְתִיב, (משלי י"ט) גַּם בְּלָא
דַּעַת נִפְשׁ לֹא טוֹב. נִפְשָׁא בְּלָא רוּחָא לָאו אִיהוּ טוֹב, וְלֹא יְכִילַת לְאַתְקִימָא.

וְתָא חֲזִי, אֵינּוֹן תְּרִיסָר דְּקַאמְרָן, דְּאֵינּוֹן תְּרִיסָר אַבְנִין, אֵינּוֹן תְּרִיסָר בְּקָר, דְּתַחֲוֹת יַמָּא. בְּגִין כְּהָ, נְטִלוּ אֵינּוֹן תְּרִיסָר נְשִׂאִים, (במדבר ז') כֹּל תְּבַקֵּר לְעֵלָה שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי פָרִים וְגו'. וְכֹלְא רִזָּא עֲלָאָה הוּא, וּמֵאֵן דִּישְׁנָח בְּמַלְיָן אֱלִין, יִשְׁנָח בְּרִזָּא דְּחֻכְמָתָא עֲלָאָה, דְּעַקֵּר דְּכֹלְא בִּיהָ.

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, הָא דְאָמַר ר' חֲזַקְיָה, דְּכַד בְּרָא קֳדָשָׁא בְּרִידָה הוּא לְאָדָם, מֵעַפְרָא דְּמִקְדָּשָׁא דְּלַתְתָּא אַתְבְּרִי, מֵעַפְרָא דְּמִקְדָּשָׁא דְּלְעִילָא אַתְיִיהִיב בִּיהָ נְשִׁמָּתָא. כְּמָה דְּכַד אַתְבְּרִי מֵעַפְרָא דְּלַתְתָּא, אַתְחַבְּרוּ בִּיהָ תְּלַת סְטָרִי יְסוּדֵי עֲלָמָא. הֲכִי נִמְי כַד אַתְבְּרִי מֵעַפְרָא דְּלְעִילָא, אַתְחַבְּרוּ בִּיהָ תְּלַת סְטָרִי יְסוּדֵי עֲלָמָא, וְאַשְׁתְּלִים אָדָם. וְהֵינּוּ דְּכַתִּיב, (תהלים ל"ב) אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יַחְשֹׁב יְי' לֹא עֹן וְאֵין בְּרוּחֹו רְמִיָה. אֵימְתִי לֹא יַחְשֹׁב יְי' לֹא עֹן, בְּזִמְן דְּאֵין בְּרוּחֹו רְמִיָה.

תָּא חֲזִי, מִשָּׁה אֲשְׁתְּלִים יְתִיר מֵאַבְהֹן, בְּגִין דְּמַלִּיל עַמִּיָה קֳדָשָׁא בְּרִידָה הוּא, מְדַרְגָּא עֲלָאָה יְתִיר מִכְּלָהוּ, וּמִשָּׁה פְּנִימָאָה דְּבִי מְלָכָא עֲלָאָה הָוָה, וְעַל דָּא כְּתִיב, וַאֲרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב וְגו', וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי.

לְכֹן אָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְי' וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם. (שמות ו') רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הָאִי קָרָא אַפְכָא הוּא, דְּכַתִּיב וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבִלוֹת מִצְרַיִם בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵעֲבוּדָתָם, וּלְבַתֵּר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם, הָוָה לִיהָ לְמִימָר מֵעֵיקְרָא וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם, וּלְבַתֵּר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם. אֶלָּא, עַקְרָא דְּכֹלְא בְּקַדְמִיתָא, דְּבַעָא קֳדָשָׁא בְּרִידָה הוּא לְבִשְׂרָא לֹון בְּשַׁבְּחָא דְּכֹלְא בְּקַדְמִיתָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְהָא שְׁבַחָא דְּכֹלְא, וְלַקְחָתִי אֶתְכֶם לִי לְעַם וְהֵייתִי

